

לחצו לצפייה

נדידת הציפורים בסתיו

מי מכם היה רוצה לעבור לגור בארץ רחוקה לכמה חודשים ואז לחזור לארץ, לחברים, לבית הספר ולבית המוכר?

ואם היינו מציעים לכם לעבור דירה מדי שנה בשנה: כמה חודשים לעבור לגור בארץ אחרת ולאחר מכן לחזור הביתה?

אם תביטו למעלה ותצפו בשמיים, יש סיכוי שתוכלו לראות להקת ציפורים חולפת בשמיים מעל לבית שלכם, בדרכן ל"בית" אחר שבו יגורו בחורף.

מדי שנה בשנה, ציפורים מארצות הצפון באירופה ובאסיה נודדות אל ארצות הדרום ביבשת אפריקה. כחצי שנה לאחר מכן, באביב, הן חוזרות לארצות הצפון, שמהן באו. כך הן חוזרות ועושות בכל שנה. כעת הזמן של נדידת הסתו.

הסיבות למסע

עבורנו, בני האדם, מעבר דירה בכל שנה עלול להיות מתיש, אך הציפורים מתמידות בכך. הן חייבות לנדוד כדי לשרוד.

הציפורים נודדות בלהקה, כך הן מרגישות בטחון ונעזרות בציפורים הבוגרות המשמשות "מורות דרך".

הציפורים נודדות בסתיו מאירופה הקרה לאפריקה החמה בגלל מחסור במזון ומשום שהימים מתקצרים ומאפשרים פחות זמן לחיפוש מזון. הקור גוזל מהציפורים הרבה אנרגיה לחימום הגוף, והן צריכות לאכול יותר.

בחורף של אירופה השלג והקרח מכסים את הצמחייה ואת מקורות המזון של הציפורים. לכן, הציפורים נודדות לאזורים שמספקים להן סביבה חמה יותר ועשירה יותר במזון.

באביב שבות הציפורים לאירופה, שם יקננו, יטילו ביצים ויגדלו את גוזליהן. האביב והקיץ באירופה מזמנים לציפורים שפע של מזון: גרעינים, זרעים, חרקים, פירות בשלים ועוד.

מקום טוב באמצע הדרך

ישראל נמצאת בצומת היבשות אירופה, אסיה ואפריקה. לכן ציפורים רבות מאוד עוברות בארץ בדרך לארצות הדרום. כמה רבות? בכל שנה עוברות מעל ישראל כחצי מיליארד, כלומר 500,000,000 ציפורים! הן חולפות מעלינו פעמיים בשנה – באביב ובסתיו.

אפשר לצפות בציפורים כמעט בכל מקום בארץ, אך אם תרצו לצפות בלהקות גדולות ומגוונות שעוצרות לחניית ביניים אתם מוזמנים לבקר בעמק החולה, בבריכות הדגים באזור החוף, באזור אילת ועוד.

הסכנות בדרך

עופות רבים נוֹדְדִים למרחקים גדולים וְדֹרְכֵם ארכה ומסכנת. בדרך הארכה ומלאת הסכנות מתות ציפורים רבות ואינן מגיעות ליעדן. ציפורים קטנות נופלות קרבן לציפורי טרף. בנוסף, רוחות חזקות וגשמים עזים מחלישים את גופן הקטן.

בעונת הנדידה מתרחשות תאונות מטוסים רבות, אשר נגרמות עקב התנגשותם של העופות במטוס בכוח אדיר. התנגשות זו עלולה לסדוק ואף לנפץ את הזוגית בחלונותיו של המטוס. העופות עלולים גם "להישאב" לתוך מנועי המטוסים ולהביא להתרסקותם של כלי הטיס.

כדי למנוע את התאונות, נערך מעקב אחר הציפורים, שבדק מתי הן מגיעות, באיזה גובה ובאילו נתיבים הן עפות. בעזרת צפּרִים מתנדבים, מכ"מים ודאון ממונע שליווה את הציפורים מגבול מצרים עד גבול לבנון, הצליחו לזהות אזורים שכונו אמ"ץ – אזורים מוכי ציפורים. באזורים אלו הפסיקו לטוס, וכך פחתו במידה ניכרת התאונות בחיל האוויר!

*גלגלון, סנונית האונברסיטה העברית

ירושלים. מסע הציפורים-טלי וינטר.

מאתרים מידע בטקסט

קראו את המשפטים שלפניכם. חזרו לטקסט וסמנו האם יש או אין מידע זה בטקסט. במידה והמידע קיים כתבו מאיזו פסקה לקוח המשפט (מספר פסקה) *טלי וינטר.

משפטים	יש	אין	פסקה
כמה ציפורים חולפות מעל ארצנו בנדידתן?			
שמות של ציפורים נודדות?			
מהן הסיבות למסע הציפורים?			
מהו המזון של הציפורים?			
מהן הסכנות של הציפורים במסען?			
מקומות בישראל שבהן ניתן לראות ציפורים נודדות?			
האם הציפורים יכולות להתנגש במטוסים?			

לחצו לצפייה בבריינפופ

כתבו לפחות 2 סיבות לנדידת הציפורים.

כתבו מדוע עוצרות הציפורים בישראל? והיכן ניתן לראותם בארצנו?

כתבו 2 סכנות המצויות בדרכן של הציפורים.

סכנה 1

סכנה 2

השלימו לפי משפחת המילים משורש נ.ד.ד.

בעונת הסתיו ניתן לראות מעל ישראל כחצי מליון ציפורים
_____ בני ישראל _____ במדבר 40 שנה לפני
כניסתם לארץ.

סמנו מה לא משורש נ.ד.ד.

נדנדה, מנודה, נודד, נדודים, נדרים, נהדרים. נדדה

השלימו את המילים בקטע:

לפני כמה ימים ראיתי להקת ציפורים _____ מעל חצר ביתי.
היום למדנו שהציפורים נודדות מאירופה ל _____ משום שמחפשות
_____ חמות.
בנוסף למדנו שאפשר לצפות בהם חולפות _____ בשנה .
בעונת ה _____ וה _____ .
בישראל ניתן לראות הרבה מהם בעיקר ב _____ .
לעיתים בזמן הנדידה נגרמות _____ .

נדידת הסתיו החלה!

הצטרפו לחווית טבע ייחודית בעגלת המסתור

הסיורים יתקיימו במהלך ראש השנה, סופ"ש 22-23/9

והחל מחג סוכות בכל יום

סיורים יומיים, סיורי זריחה ושקיעה!

להרשמה, לחצו על התמונה

לחצו בתמונה לאתר האגמון

חג שמח באגמון החולה !!

בואו לבלות בטבע ולחוות את אגמון החולה בחול

המועד סוכות.

טיולי אופניים

טיולי אופניים המציעים סיורים בשבילי האגמון הקסומים.

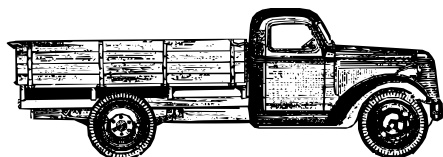
לאורך המסלול תמצאו מצפורים ותמיד כדאי לעצור אצל מדריכת הטבע והצפרות שמחכה רק לכם, עם ידע רב לחלוק וטלסקופ.

טיול ברכב חשמלי

טיול ברכב חשמלי ירוק חוויה משפחתית נעימה ברכב חשמלי, שקט וידידותי לסביבה, לנסיעה בשבילי האגמון הקסומים, בין הבוסתנים ומסביב לגוף המים.

אורך המסלול באגמון כ 8.5 ק"מ, לאורכו מצפורים וגן בוטני לצמחי ביצה ומים. מומלץ תמיד לעצור להדרכה במצפור, לסיור בגן הבוטני ולהנות מהטבע המקסים לאורך עונות השנה. קיימים רכבים לזוג, ארבע ושישה אנשים. הנהיגה בהצגת רישיון נהיגה בתוקף.

סיורים מודרכים בעגלת המסתור

סיורי צפרות מודרכים בעגלת המסתור, המאפשרת קרבה יחסית וללא הפרעה אל הציפורים ובעלי החיים השונים. לכל שעה בטבע יש את הקסם וההתנהגות המיוחדת לה. ישנם בעלי חיים וציפורים שפעילים רק בשעות

היום וישנם כאלה שאפשר לראות רק בתפר שבין היום ללילה. מציעים לכם אפשרות לסיורי זריחה, סיורים יומיים, סיורי שקיעה וסיור דמדומים

– סיור יומי

סיור מודרך בעגלת המסתור הנכנס אל שטחי העגורים,

ומאפשר קרבה מרבית אל להקות הציפורים. בסיור נלמד על אורחות חייהן, סודות נדידתן, התקשורת והמשפחתיות המיוחדת ועוד ... משך הסיור כשעה בהרשמה מראש

– סיור שקיעה

עת השמש נושקת להרי נפתלי מתרגש הטבע לסיורו של יום. השמיים

נצבעים צבעי שקיעה, קולות הציפורים המתכוננות ללינת הלילה וחיות הלילה מתכוננות לחשכה הקרבה. נדידת הסתיו תופסת תאוצה והאגמון מתמלא חיים, העגורים מתכנסים ללינת לילה . משך הסיור כשעה.

סיור זריחה – השכם בבוקר עם אור ראשון, נצא בעגלת המסתור לסיור ייחודי המאפשר הצצה קרובה ללהקות הציפורים לעיתים, מתכסה העמק מעטה ערפל המתפזר אט אט, ככל שמתקדם הסיור, והוא מוסיף לאווירה מסתוריות וקסם. בסוף הסיור אתם מוזמנים להתפנק בתה צמחים מהביל ועוגיות. משך הסיור כשעה וחצי.

1. מה אפשר לעשות בזמן עצירה במסלול האופניים?

2. בנסיעה ברכב החשמלי ניתן לראות:

3. מה חייב להציג כדי לנהוג ברכב החשמלי ?

4.איזה סיור בעגלת המסתור אורך כשעה וחצי ?

5.באיזה סיור ניתן לראות את השמש נושקת להרי נפתלי?

6. כתבו לאילו מהסיורים הייתם מעדיפים להצטרף ופרטו מדוע?

הנחיות לשימוש במשקפת ותצפית בציפורים:

1. הוציאו את המשקפת מהנרתיק. הקפידו לא לגעת בזכוכיות.
2. את הנרתיק שימו בכיס או השאירו בכיתה.

3. תלו את המשקפת על הצוואר.

4. אתרו בעיניכם את הציפור עליה אתם רוצים לצפות במשקפת.

5. אחזו את המשקפת בשתי כפות הידיים והרימו אותה לעיניכם תוך כדי שאתם מסתכלים בציפור.

6. הרחיקו או קרבו את שתי העיניות על ידי פתיחת וסגירת המשקפת עד שתראו עגול אחד.

7. עצמו את עין שמאל ומקדו את עין ימין באמצעות העינית של עין ימין.

8. עצמו את עין ימין ומקדו את עין שמאל באמצעות הכפתור שבמרכז המשקפת. אין לסובב את העינית השמאלית, בהמשך מקדו רק באמצעות הכפתור שבמרכז המשקפת.

9. כשסיימתם את השימוש, גלגלו את החוט סביב המשקפת והכניסו אותה לתוך הנרתיק. אין ללכת תוך כדי שצופים במשקפת.

על מה יש להקפיד בזמן הוצאת המשקפת מהנרתיק?

היכן נתלית המשקפת?

איזו עין צריך לעצום ?

מה עושים בסיום השימוש?

קראו את השיר "אילו ציפורים" / להקת הנחל

קישור להאזנה

אילו ציפורים אשר עפות מעל הים
אילו ציפורים היו דוברות כבני אדם
אלו סיפורים היו ודאי לציפורים
על הארצות אשר מעבר להרים.

כל חופי הפלא, כל אגמי התכלת
כל הרכסים המושלגים
כל ימי הפרך שחלפו בדרך
כל השבתות והחגים.

אילו ציפורים אשר עפות מעל הים
אילו ציפורים היו דוברות כבני אדם
אלו מן שירים היו ודאי לציפורים
איזה קרנבל היה לכל המשוררים.

כל ירק היער, כל חשכת הסער
כל חמדת הקיץ בלבבות
זו אשר הופכת לצבעי שלכת
של האהבות הנכזבות.

כל חופי הפלא, כל אגמי התכלת
כל הרכסים המושלגים
כל ימי הפרך שחלפו בדרך
כל השבתות והחגים.

אך הציפורים נאמנות לשתיקתן
ועם בוא הסתיו
הן ממריאות במחי כנף
והסודות איתן.

כתבו מילים המתארות טבע בשיר :

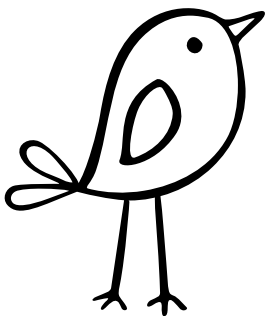
כתבו מילים שמתארות חגיגות

בדקו במרשתת (אינטרנט)

אילו ציפורים נודדות מגיעות לארצנו?

בחרו אחת מהציפורים שמצאתם ובדקו עלייה מידע.

**התייחסו לגודל, צבע, מקור, מה מזונה, היכן נמצאת, דברים
מיוחדים בה**

דמיינו לעצמכם שאתם ציפור נודדת בלהקה החולפת מעל ארצות
שונות. אילו יכולתם לספר ולתאר את המראות, התחושות
והמחשבות..

כתבו על מסע הנדידה שלכם.

שימו לב:
כתבו משפטים
ברורים והקפידו על
כתב קריא, על כתיב
נכון ועל סימני פיסוק
מתאימים.

